

Til:
Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Kopi:
Kulturdepartementet

Vår referanse: 724475/v1
Dato: 15.01.2015

Hørings svar - forslag om endringer i privatskoleloven (ny friskolelov)

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 17.10.2014 vedr. høring forslag om endringer i lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skoler med rett til statstilskudd (privatskoleloven).

NIF takker for muligheten for å avgi høringsinnspill i det som er en meget viktig sak relatert til utviklingen de landsomfattende idrettsfaglige skoletilbud.

NIF vil innledningsvis presisere at vi på et prinsipielt faglig grunnlag ikke skiller mellom offentlige toppidrettsgymnas med både landslinjer og særskilt spissede tilbud for toppidrett ved ulike regionale idrettslinjer, og private toppidrettsgymnas. NIF vil videre presisere at god utvikling av toppidrettskultur, trening, holdninger og verdier skapes i samarbeid mellom idrettsorganisasjonen NIF, særforbundene, idrettskretsene og i et samarbeid med både offentlige og private toppidrettsgymnas. Det er den samlede og helhetlige kvaliteten i tilbudene som er helt avgjørende for utviklingen av fremtidige toppidrettsutøvere.

Definisjon av begrepet «toppidrett»

NIF og Olympiatoppen (OLT) legger til grunn følgende definisjon av begrepet «toppidrett»:

Toppidrett defineres som trenings- og forberedelsesarbeid på linje med de beste i verden, avhengig av den enkelte idretts egenart og utbredelse. Arbeidet fører til jevnlig prestasjoner på internasjonalt toppnivå. Idretten er for disse utøverne en hovedbeskjeftigelse.

NIFs innspill

NIFs uttalelse omfatter kapittel 8 i høringsnotatet: «Regulering av private skoler som tilbyr videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett (toppidrettsgymnas)».

NIFs innspill til det fremlagte høringsnotatet er som følger:

- 1) NIF er helt enige i at ordningen med toppidrettstilskudd til skoler som er kvalitetssikret av NIF ikke berøres i endringsforslaget (pkt. 8.2.3.).
- 2) Det er viktig at det finnes modell (-er) som gir elever som ønsker å kombinere en mål- og prestasjonsrettet satsing på en idrettskarriere på høyt nivå, mulighet til å oppnå både god idretts- og studiekompetanse. Med henvisning til høringsnotatets punkt 8.5, ser NIF ingen logikk i at modell 2 skal ha en lavere økonomisk tilskuddssats enn modell 1. Dette begrunner NIF med at de private videregående skoler, herunder NTG, har hatt betydelig historisk suksess både idrettslig- og utdanningsmessig på dette nivået, og har vært en foregangsinstusjon blant de private videregående skolene når det gjelder kombinasjonen toppidrett og utdanning på videregående nivå. Dersom vi skal følge vanlig markedsøkonomisk tenkning, som i samfunnet for øvrig, så er det naturlig å honorere de som faktisk skaper gode resultater. Modell 2 har over tid vist at den faktisk gjør det.
- 3) NIF mener at læreplanen for programfag toppidrett som hovedregel skal ligge til grunn for det idrettslige tilbud ved skolene.
- 4) NIF understreker og presiserer at det må være en restriktiv praksis knyttet til evt. å skulle godkjenne såkalt «toppidrett» etter egen plan som del av skolenes opplæringstilbud. (pkt 8.6.). NIF og Olympiatoppen er særdeles restriktive med å bruke begrepet «toppidrett». Det forventer vi at Kunnskapsdepartementet også er, slik at departementet ikke bidrar til at begrepets innhold utvannes.

I arbeidet med unge mennesker/utøvere, bruker NIF og Olympiatoppen oftere begrep som «prestasjonsrettet idrett», «konkurransetidrett» og «arbeid med morgendagens toppidrettsutøvere». Vi registrerer at begrepet «toppidrett» ofte blir brukt i markedsføringen av tiltak som vi ikke kan identifisere oss med som toppidrettssatsing.

- 5) Det faglige innholdet knyttet til begrepet «toppidrett» er knyttet til de definisjoner som norsk idrett generelt og Olympiatoppen spesielt har utviklet over tid. I toppidretten stilles det særskilt høye krav til utøvere, trenere, støtteapparat og rammebetingelser. Det tar lang tid å utvikle alle kvaliteter som toppidrettsutøvere må tilegne seg. Derfor finnes det få toppidrettsutøvere under ca. 20 år. Det er meget viktig at dette begrepet «toppidrett» anvendes med høy grad av bevissthet i idrettsfaglig sammenheng i det norske skoleverket, det være seg i den offentlige som i den private undervisningssektoren.

NIF understreker derfor at kun de skolene som er toppidrettsfaglig kvalitetssikret av NIF gjennom Olympiatoppen - og på dette grunnlag mottar toppidrettstilskudd - skal kunne benytte betegnelsen «toppidrettsgymnas». En slik godkjenningsordning vil være på linje med reglene for å godkjenne skoler på religiøst eller pedagogisk grunnlag, og godkjenningsgrunnlaget for internasjonale skoler (pkt 4.2 og 4.3) i høringsnotatet. Elevene, deres foresatte og idrettsorganisasjonen må kunne være trygge for at et «toppidrettsgymnas» faktisk tilbyr toppidrettsfaglig kompetanse, som er kvalitetssikret av den høyeste faginstansen på dette området i Norge; Olympiatoppen, som er Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités høyeste og mest velutviklede faginstans på området. Derfor er det viktig at Kunnskapsdepartementet og NIF/OLT i samarbeid utvikler og utvider dette kvalitetssikringskonseptet, og at NIF/OLT viderefører sitt nasjonalt overordnede ansvar på dette området.

- 6) NIF støtter høringsnotatets forslag om at ungdomsskoler også kan gi elever utvidet tilbud om idrettslig aktivitet (pkt 8.7.). Gjennom slike tilbud kan elever som ønsker å

utforske sitt idrettspotensial, bli bedre rustet for senere spesialisert trening i den idretten de velger. NIF mener det er helt feil og misvisende å bruke begrepet «toppidrettsungdomsskole». Det idrettsfaglige innholdet på ungdomsskoletrinnet skal fokusere på utvikling av gode holdninger, solid utvikling av generelle - og etter hvert - spesielle allsidige, varierte og grunnleggende basisferdigheter, samt generell kunnskap om utvikling av prestasjonskultur og en prestasjonsrettet utvikling av prestasjonsidrett – slik vi opplever at NTG-U tilrettelegger for sine ungdomsskoleelever. Dette er i tråd med de anbefalinger som norsk idrett gir knyttet til utøverutvikling for den aktuelle aldersgruppen.

NIF understreker at det på ungdomsskolenivå er det særskilt viktig med hyppig foresattekontakt og kontakt med de lokale klubbtrenerne til elevene. Idrettsaktivitet i skole og idrettslag må være godt koordinert med tydelige, skriftlige avklaringer av ansvar og roller for de aktører som er involvert, og idrettsaktiviteten skal være tydelig forankret i utøvernes klubber. Det er også viktig at idrettsaktiviteter på ungdomsskolen skal være et supplement til klubbaktivitetene - ikke en erstatning for dette.

Et sentral og viktig hovedprinsipp må være at elevene skal få tilbud om slik aktivitet så nær eget bosted som mulig. Det er et prinsipp som bør være retningsgivende både for de offentlige og de private skolene. Det er liten tvil om at det stilles ekstra store krav til skolens ledelse og trenere når unge mennesker flytter hjemmefra i ung alder for å prioritere prestasjonsrettet idrettssatsing.

Norsk toppidrett spesielt og norsk idrett generelt sin store styrke i et internasjonalt konkurranseperspektiv er at vi vektlegger en utøvers og en elevs helhetlige utvikling; fysisk, psykisk og sosialt. Norsk toppidrett er godt fundamentert i en sterk verdikultur som har blitt utviklet over lengre tid. De idrettslige tilbudene gjennom vårt skolesystem må være i tråd med idrettsorganisasjonens verdiarbeid for øvrig.

NIF stiller seg gjerne til rådighet for en nærmere dialog med Kunnskapsdepartementet i denne viktige saken.

Med vennlig hilsen

Inge Andersen
Generalsekretær

Tore Øvrebø (sign)
Toppidrettssjef